

היליון מס' 183

כניסת שבת:
ירושלים: 18:49
ת"א: 19:05
חיפה: 18:57
באר-שבע: 19:06

יציאת שבת:
ירושלים: 20:05
ת"א: 20:08
חיפה: 20:09
באר-שבע: 20:07

יריית פתיחה / אבישי פרי

ראו בעיניכם את בעל השדה. שש שנים שקד מידי יום ביומו על יבולו, ביגע ויזע. לעיתים גם כשהיו עיניו טרוטות עמל להשקות את פרי האדמה.

והנה, בשנת השביעית, הוא נעלם מהנוף. יבול-האדירים שלו מופקר לטובת הציבור אשר יעשה בו ככל אשר יחפוץ. הגדר הנוטרת נפרצה והוא אפוא נעלם לגמרי מן האופק. רוח של 'שבת לה' מרחפת באוויר.

זוהי עקידת ה'אני' בצורה אבסולוטית. זהו ניפוץ האגו לרסיסי רסיסים.

לא רק ענווה אצילית. אלא גם העלמה טוטאלית.

***

אולי, לכך נתכוון רש"י, בהטעימו כי מצוות השמיטה מלמדת על שאר המצוות שאף-הם מסיני.

לא, לא בגלל ה"מסיני" הגיאוגרפי. אלא בשל ה"מסיני" המהותי.

הוי-אומר: מצוות השמיטה בשביעית תהווה אבן-דרך לשאר מצוות התורה, בלמד איך עוקדים את האגו הרהבתני, בדרך לשאיבת ענוות אמת.

לו-יהי!

1. תלמידי חכמים ברמת-אביב!

דיו רב נשפך ומלל רב מולל כדי לעמוד על פשר דברי רש"י הפותחים את הפרשה: "מה בין שמיטה להר סיני? אלא, מה שמיטה נאמרו כלליה ודקדוקיה מסיני אף כל המצוות מסיני". ברי לנו, תמהו הפרשנים, כי התורה בסיני ניתנה; ומה אפוא נתחדש כאן?

ברצוני להציג בפניכם באור חדש:

הר סיני, הוא המקום שניתנה בו תורה, אך לא רק. פרשנים רבים עמדו על דברי המשנה

באבות: "משה קיבל תורה מסיני", ולדבריהם, סיני איננו רק מיקום גיאוגרפי, אלא שם-עצם מהותי. כלומר: הר סיני, נמוך-קומה הוא. ולמה ניתנה

דווקא עליו תורת האלוקים לאומה היהודית? אלא, שההר הזה בא לבטא את הצורך בהנמכת הקומה. התורה והנמכת-הקומה, כך נראה, הולכים ביחד.

וללמדך, כי רק בסיני תוכל להינתן תורה. בכל עת. גם בישראל 2014.

הר-סיני איננו לבד. גם מצוות השמיטה זועקת את מסר עקידת ה'אגו' תוך חתירה לענווה.

לפי רוח ההטפות בנושא הינטל, ישנה יותר מתחושה, כי בעת האחרונה, נולדו יותר מידי 'תלמידי חכמים' גלויי-ראש. מזל טוב!

השבוע בגליון:

4

'משה האילם הקדוש':
קווים ראשוניים לדמותו של 'אוסף הספרים' במירון ז"ל

השב"כ ו'פרשת המן':

מה קרה במשרדו של שר הפנים דאז, אלי ישי?

3

חכמים עליך ישראל:
כך הופך בן-רגע חושב רמת אביב ללמדן מופלג!

לא רק אופטלגין:

פתרון חדש למיחוש הראש בקיץ!

3

הגליון יוצא לאור על-ידי

מכון "בלבבי" - יהדות מלב אל לב

גליון "פרשניית השבוע" - לאנשים שחושבים קצת יותר.

עורך ראשי: אבישי פרי ומשפחתו. יועץ תוכן: יצחק העברי. לקבלת הגליון - מייל המערכת: abyisrael@gmail.com פלא': 0504116867. לפרסומות והנצחות פנה לפל': 0527697719

1

את הגליון שלפניכם, ניתן לקבל מידי שבוע בדיוור מייל בשליחת מייל אל: abyisrael@gmail.com

יריית פתיחה / אבישי פרי (המשך)

***

רק בישראל זה קורה: כל ישראלי הופך, בלי כל הסמכה מקצועית, למבין דגול בכל נושא ותחום שרק יעלה על שולחן הדיונים. כך הופך מתיישב קלאסי ל'מר ביטחון' ותושב רמת אביב למבין ואפילו פולמוסן בהלכות 'חילול השם'.

אין כל בעיה שהאחרון יביע עמדה אישית בתחום ה'נשיאה בנטל', אך מכאן ועד מהילת ציטטות מקראיות או תלמודיות בהטפה הרווחת, הדרך רחוקה. הלא ברי גם להם, כי אין להם העוז התורני לעמוד מול שוקדי תלמוד, שלהם מידע ותבונה תורנית עליונה מהם בנושא - ה'מקצוענים' בתחום. ישנה יותר מתחושה, כי בעת האחרונה, נולדו יותר מידי 'תלמידי חכמים' גלויי-ראש. מזל טוב!

רק באחרונה פנתה הרבנות הראשית לגורמים הפוליטיים וביקשה כי יתייעצו עימם בנושאים הלכתיים מובהקים העולים על סדר היום בכנסת.

הבקשה החריגה נולדה מתוך מצב אירוני שנוצר בשנים האחרונות, שפוליטיקאים סתמיים הופכים לפתע ל'מאן דאמר' בנושאי גיור כמו בעוד נושאים הלכתיים הרי-גורל.

זה לא קורה בשום נושא. הרי מי שלא עשה דוקטורט על מזרח התיכון לא יוכל להביע דעה או פרשנות בנושאי 'מזרחנות' מובהקים. פוליטיקאי, אפילו אם יהיה הכי משופשף בגזרה, מה לעשות, לא יוכל להביע דעה בדילמה רפואית סבוכה שנתגלעה.

משום-מה בענייני דת ויהדות, כל צרוע וזב-חוטם הופך לדעתן. השתגענו?

ענוה, רבותי, קצת ענוה.

***

לא שמעו האחרונים על הר-סיני, מקום כינון האומה. הוא זועק לעברם, כי הליכות העם היהודי חייבות ענוה. לא מדובר אפוא רק בתבלין אידיאלי לחיים, אלא במצרך יהודי-ערכי אלמנטארי, המהווה בסיס לאומה.

כאן ניתנה תורה, וכאן היא ערש-הולדתו של העם היהודי. ב'סיני'.

במקום, ובערך.

בגדר מצווה הכאה בעבירה

במשנה בראשית מסכת סוכה שנינו: "סוכה שחמתה מרובה מצילתה פסולה". וברש"י הסביר כי המועט בטל ברוב וכי הוא כי שאינו - ועל שם הסכך קרויה הסוכה.

ובספרי ה'אחרונים' (ראה ספר קהילות יעקב ופורת יוסף) תמהו: כלום מה שייך דין 'ביטול ברוב' בדבר הניכר לעין ולא בטל בתערובת של רוב?

אכן, נראה היה באמת שרש"י לשיטתו בגמרא ביצה (ג, ב) הולך, שם נקט לגבבי דין עצים שנשרו בחג, אשר מרבים עליהם עצים ומותרים בהסקה. וברש"י הטעים כי מותרים העצים הנושרים משום "ביטול ברוב". והנה, למרות שבתחילה העצים הנושרים ניכרים בעיניהם ולא ניתן להטמיעם כל ועיקר ברוב העצים, הרי שכן נאמר כאן דין "ביטול ברוב". אלא, שראה בספר הרשב"א (אחד מ'הראשונים') שנקט כי ודאי לא נתכוון רש"י לדין "ביטול ברוב" הקלאסי, משום שאכן ניכר המיעוט ולא יכול להתבטל, אלא פירש דבריו בכוונה אחרת. ומעתה דברינו אינם נאותים.

אכן נראה שאין כוונת רש"י לדין "ביטול ברוב" אלא במציאות של ביטול. כלומר - אי החשבה של המיעוט. והיינו שהעילה שפסולה הסוכה כי אין כאן שם של "סוכה". כי דמותה של סוכה היא לא כאשר ניתן לראותה מכל עבר, לכן גם לסכך הקיים, אין כל ערך. דוגמא לדבר היא זו שצילתה מרובה מחמתה הכשרה, ששם החום לא פוסל לא בשל הרוב, אלא בשל שיש כאן סוכה, וכי החום לא מפריע לסלק שם סוכה. מעתה, גם כאן נאמר שהצל לא מפריע להעדר שם סוכה. (ואולי בכך ניטיב לדייק לשון רש"י "המועט בטל ברוב" ולא כתב "המיעוט". היינו שמדובר במיעוט שלא עומד מול רוב. אלא דבר חסר חשיבות כשלעצמו. והבן).

לא רק 'אופטלגין'

כאבי ראש, החדירו לנו אנשי הרפואה, לעיתים רבות נובעים מהעדר שתייה מספקת. בקיץ, הם מחדדים, צריכים לשתות המון מים לרוויה. נכון, אבל לא מספיק.

חז"ל מלמדים אותנו (עירובין נד, ב) כי החש בראשו - יעסוק בתורה, והיא תהווה המזור למיחושיו המעיקים. האם מדובר ב'משכך כאבים' טהור? לכאורה כן. אז מהו באמת פשרו; האיך ימיר לימוד התורה את ה'אופטלגין' או ה'אדוויל'!?

נראה, שלימדו כאן חז"ל רעיון מבריק: כאבי הראש, יכולים לצוץ בשל עילות שונות. אלו בעיקר הדאגות, הטרדות ועוד. אולם מה שמעניק להם את האנרגיות זה בעיקר השקיעות בכאבים. זו רק תעצים את תחושת התוהו שאופפת את הראש שלנו.

נבדוק עצמנו ונמצא, כי כאשר אדם מרכז את ראשו בחשיבה טורדנית אחרת, דוגמת שמחה, הרי שכאבי הראש לא מוצאים אז מנוח לכף רגליהם.

התורה, מאלפים אותנו חז"ל, הדורשת שקיעות והגות עיונית מעמיקה, היא הדרך לסלק את מיחושי הראש. כאשר תעסוק בה וראשך יהא בהכרע טרוד בהגיונה, ייעלמו אלו כלא היו.

נסו ותראו.

נקודה טובה.

מאבטח השב"כ ו'פרשת המן'

לשכת שר הפנים דאז, חה"כ אלי ישי, יום הבחירות לכנסת, "א שבט תשע"ג.

ישי צפוי לצאת לבית שמש. כותב השורות צפוי להתלוות לפמליה, והוא כבר הגיע ללשכה ומחכה לישי עם מאבטחי השב"כ חמורי-הסבר.

אחד מהם, חובש כיפת השמיים, עוטה על עצמו כיפה לבנה, וממלמל מתוך ספרון קטן.

סקרנותי הטבעית מובילה אותי לבדוק מה בפיו.

בשבוע זה, פרשת בשלח, מתברר, ישנה סגולה לפרנסה לקרוא 'פרשת המן'. ואלו קראו הפרשה מתוך הספרון. האם זה קרה בגלל המאבטח חובש הכיפה? לא יודע,

מכל-מקום התרגשת!

זכתב לעולים

ערב הילולת רבי שמעון בר יוחאי, מזכיר הקורא יוני שיין לעולים לציון: העלייה מירונה במוצ"ש, בו חל השנה ל"ג בעומר, כרוכה בחילולי שבת של ממש!

לא לראשונה, מעורר עיתוי הילולת ל"ג בעומר החלה במוצ"ש, חשש כבד לחילולי שבת המוניים.

כידוע לכולכם, באירוע ההילולא צפויים להשתתף כמידי שנה כחצי מיליון בני אדם, ומטבע הדברים, הערכות המשטרה לאירוע המוני מעין זה צריכה להיות בהתאם. במילים יותר פשוטות, קוראים לזה: חילול שבת.

שכן, ללא כל ספק, אילו ייחלו ההמונים לנהור במקום כבר במוצ"ש, הערכות המשטרה תבוא מבעוד מועד, ונמצאת המצווה באה בעבייה.

כמי שעוקב אחרי הנושא זה מספר שנים, אוכל להעיד שראיתי במו עיני הערכות משטרתית של ממש בכבישים המובילים מירונה כבר בעיצומה של שבת קודש.

כל פעם שזה מתרחש, מבעית מחדש לחשוב שבעילת שומרי שבת מתחולל חילול שבת מחפיר מעין זה.

ברצוני להזכיר לכולם את קריאת הרבנים בעבר שלא לצאת מירונה עם צאת השבת, אלא כמה שעות לאחריה, כדי לא לגרור או להגביר חילול שבת, חלילה.

למעשה, ניתן למנוע חילול שבת זה בבירור. זה יקרה אילו המשטרה תודיע על סגירת צירי התנועה המובילים לציון באורח טוטאלי, שעות ארוכות אחרי כניסת השבת, דבר שיעצור או לפחות שיאט את קצב העלייה ההמונית בשעות הסמוכות לצאת השבת.

האם המשטרה תעשה זאת? ספק רב, מכל מקום כדאי ליידע אתכם הקוראים בעצם הנושא ולהעלותו על הפרק, לבל תצא תקלה חמורה מתחת ידינו.

בתקווה להפקת הלקחים.

כי בידינו הדברי!

רבי משה האילם הקדוש'

מגיל 6 עד יום מותו, לפני כשבועיים שימש משה אזהרי ז"ל 'אוסף הספרים' בציון רבי שמעון בר יוחאי במירון, בהתנדבות. בעזרת אנשי מירון, מותח ישראל פרידמן קווים ראשונים ומרתקים לאיש החירש-אילם שנותר חידה סתומה בחייו כבמותו * מיוחד

אם אי-פעם עליתם מירונה לבטח פגשתם בו, חבוש הכובע האדמדם שלא יכול לדבר ולשמוע, לא עלינו, כשהוא מלקט הספרים אחר כבוד לארונות. אם לא ידעתם מה שמו, אז תדעו שנקרא בישראל ר' משה אזהרי, ('רבי משה האילם הקדוש', בעגה מירונית), שכבר מגיל 6 הוא כאן.

למרות שחירש-אילם הוא ומבחינה הלכתית פטור הוא ממצוות, מניח היה משה תפילין מידי יום ושואג מילים מעומעמות. הילדים נקבצים סביבו וחומדים לו לצון, אך הוא לא שת ליבו אליהם. ליבו לה'. וכאשר הגיע פעם הגה"צ רבי דוד אבוחצירא שליט"א לציון והלה החל בשאגותיו, ביקש שיניחו לו. "רבי משה, יודע מה הוא עושה", הדגיש בפני המתפללים.

את תפקידו הבלתי-רשמי כאוסף הספרים החל כבר מקדמת-דנא. תדיר זכור כמי ששימש חכמים ומקובלים שבאו בשערי ציון התנא האלוקי כדי להגות בתורת הסוד או להפיל תחינה. שלג עז כמו שמש קופחת לא הניאו אותו ממשימת חייו. תמיד נראה על משמרתו הקדושה.

מספרים עליו, כי זכרונו היה צלול למדי, וכאשר נעלם דבר-מה, גם אם חלף פרק זמן ארוך מאז זה התרחש, יודע היה להוליך אותך אל מקום המצאו.

אך לפני שבועות אחדים, ביום חמישי כ"ד ניסן, אותרה גופתו של 'אוסף הספרים' בביתו שבמושב שפר הסמוך למירון כשהיא ללא רוח חיים. כמו את חייו, גם את פרידתו מן העולם עשה בדממה. ר' צביקה לבל, איש מד"א וזק"א שהגיע ראשון לזירה פינה את הגופה. לאחר עבודה מהירה מצדו הצליח להשיג 'דישין קבורה', ושעות אחדות לאחר מכן התקיימה הלוויה.

"רשב"י והחבריא יוצאים לכבודו בשמיים"

"בעיני רבים נחשב משה אזהרי לצדיק נסתר בעל-מופת", מגלה איש הציון, ר' רזיאל אוחנה. כהוכחה ניצחת לכך הוא מביא את האנקדוטה הבאה: "בידוע הוא, שהמים הנמצאים ב'מערת הלל' השוכנת מעל ציון הרשב"י, מים סגוליים הם. פעם הגיעו אנשים למערה, ומים אין. משה אזהרי מוזעק למקום, הוא מחטט באחד הכוכים, ולפתע פתאום, באורח פלאי, ניגרים מים מן הקיר..".

אוחנה מוסיף ושח: "לא רבים יודעים, אך הרעיף טובה לא רק על האדם אשר בציון אלא גם כלפי החי אשר בסביבתו. לעיתים, נראה היה נובר ביגע וביזע, משך שעות ארוכות, במטרה למצוא שאריות אוכל, על-מנת להגישם לציפורים ולעיזים. הם, אין צורך לציון, עטו על האוכל כמוצא שלל רב".

בלווייתו של משה, שיצאה מביתו הראשון, חצר ציון הרשב"י, ספרו לו ראשי ישיבות, ובראשם ראש ישיבת המקובלים נהר שלום, הגה"צ המקובל רבי בניהו שמואלי שליט"א. "מירון מלווה את רבי משה", ספר עליו בקול בוכים. "יש האומרים שהיה 'צדיק נסתר' ויש לא, אך אין כל ספק כי זכות לימוד הזוהר שהיה בציון משך יובל שנים הוא בעטיו והריהו נוטל שכר כולם. רשב"י והחבריא לבטח יוצאים לכבודו בשמיים".

אין ספק, ששובל של סוד הותיר משה מאחורי דמותו, המסתורית משהו. כמו חידה סתומה נותרה דמותו. נותר לנו אפוא רק להתפלל בעד נשמת מי שדאג שנוכל להתפלל כיאות בציון הרשב"י. תהא נשמתו הקדושה של ר' משה בן רחל צרורה בצרור החיים.

חידה סתומה. משה אזהרי ז"ל. צילום: אהרון ברוך ליבוביץ.